

2019-2021

LANDDISTRIKTS POLITIK

Levedygtige landdistrikter favner bredt, og derfor tager politikken afsæt i, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i landdistrikterne i Randers Kommune

RANDERS

INDHOLD

03 | Forord

05 | Vores udgangspunkt

Der er stor forskel på landsbyernes udvikling, og derfor også stor forskel på hvilke behov for støtte og vejledning borgerne har i de enkelte landsbyer.

06 | Fokusområder

Lokale fællesskaber er et vigtigt element for det gode liv på landet.

Udarbejdet af:

Randers Kommune
Udvikling, Miljø og Teknik
2018

Foto:

Randers Kommune

FORORD

Randers byråd har vedtaget Vision 2021, der beskriver den overordnede vision og retning for Randers Kommune. Vision 2021 udmønstres i 13 konkrete politikker, hvoraf landdistriktspolitikken er den ene.

Det er anden gang, at vi i Randers Kommune skal formulere vores landdistriktspolitik. Det betyder, at vi har en masse værdifulde erfaringer fra den tidligere politik, som vi skal bygge videre på.

Denne Landdistriktspolitik udstikker de overordnede rammer for, hvad der i de kommende år skal arbejdes med for at gøre Randers kommunes landdistrikter endnu mere tiltrækkende. Levedygtige landdistrikter favner bredt, og derfor tager politikken afsæt i, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i landdistrikterne i Randers Kommune. Det skal være muligt at nyde naturen, roen og den kulturelle mangfoldighed, og vi skal være bevidste om, at vores mange landsbyer kan være et attraktivt alternativ til bosætning i de store byer.

Vores udgangspunkt er, at det er dem, der bor i kommunens landdistrikter, som er de primære drivkræfter bag udviklingen i landdistrikterne. Vores landsbyer er unikke, og har alle sin egen særlige profil. Det skal politikken imødekomme. Det skal sikres, at vi som kommune tager afsæt i de stedbundne potentialer, ildsjælenes diversitet og landsbyernes forskellighed i forsøget på dette.

Politikken arbejder med overskrifterne; **rammer for bosætning**, **rammer for fællesskab** og **samskabelse**. Hertil følger en række mål og handlinger. Disse skal være med til at sikre, at vi arbejder i samme retning og kommer i mål.

I Randers Kommune vil vi vores landdistrikter, og vi fokuserer på mulighederne. Vi går gerne nye og anderledes veje i bestræbelserne på at sikre den rette udvikling i hele Randers Kommune.

Torben Hansen
Borgmester

Lars Søgaard
Formand for Landdistriktsudvalget

Rammer for
bosætning

Rammer for
fællesskab

Samskabelse

VORES UDGANGSPUNKT

Randers Kommune arbejder med en bred definition af landsbyer, hvor der tages udgangspunkt i byernes selvopfattelse. I forhold til den fysiske planlægning er landsbyerne Langå, Spentrup og Assentoft udpeget som centerbyer, da de har særlige støttefunktioner til oplandet. I forhold til kommunens planstrategi er landsbyerne inddelt i forskellige kategorier ud fra byernes størrelse. Det er kategorier, som over tid forventes tillagt mindre betydning i det man fremover i højere grad vil se på den enkelte landsbys unikke potentiale, fremfor blot at se på byernes størrelse.

Der er stor forskel på landsbyernes udvikling, og derfor også stor forskel på hvilke behov for støtte og vejledning borgerne har i de enkelte landsbyer. Flere af landsbyer er dog blevet dygtigere til at tænke nyt, til at samarbejde og til at søge penge til projekter. Dette har bl.a. medført, at der fra de kommunale puljer og LAG Randers-Favrskov, er blevet udbetalt midler for mere end 11 mio. kr. i perioden 2013-2017. Disse midler indgår helt eller delvist i en lang række projekter med en samlet projektsum på over 43 mio. kr.

På baggrund af de mange gode erfaringer, som projekterne har affødt, skal vi have bredt den viden ud til endnu flere. Samtidig skal vi som kommune medvirke til at skabe de bedste rammer for det gode liv i landdistriktet i Randers Kommune.

Landdistriktspolitikken er blevet til i et konstruktivt samarbejde mellem borgerne i landsbyerne og Randers Kommune. Der har været afholdt 3 workshops mellem borgere, politikere og forvaltning, hvor man har indsamlet forslag til, hvordan det fremtidige arbejde med landdistrikterne skal forløbe.

Disse forslag er siden blevet til denne politik, som borgere, politikere og kommunen kan se sig selv stå sammen om at realisere.

LANDDISTRIKTSPOLITIKKENS EMNER

Denne politik tager udgangspunkt i 3 fokusområder, der er med til at fremme udviklingen af landdistriktsområderne: rammer for bosætning, rammer for fællesskab og samskabelse.

Rammer for bosætning dækker over de fysiske rammevilkår som f.eks. boliger, byggegrunde og infrastruktur, som landdistriktet har.

Rammer for fællesskab handler om de rum, hvor det er muligt at dyrke fællesskabet, som er et af landdistriktets store aktiver.

Samskabelse handler om, hvordan borgerne i fællesskab med Randers Kommune kan være med til at skabe de muligheder, der efterspørges i landdistrikterne. Dette kan være opbygning af viden, udvikling af kompetencer og etablering af støttefunktioner.

Ved udløbet af politikens periode laves der en evaluering af de formulerede målsætninger, som er beskrevet i politikken.

Landdistriktet i Randers Kommune defineres som alt uden for Randers by. Det vil sige, at forstæderne ikke er medtaget med undtagelse af den gamle nedre del af Romalt.

FOKUSOMRÅDER

Rammerne for fællesskab i landdistrikterne

Lokale fællesskaber er et vigtigt element for det gode liv på landet. Stærke fællesskaber er med til at tiltrække og fastholde nye borgere. Det lokale fællesskab i nærmiljøet er dermed et af landsbyernes stærkeste aktiver. Men stærke fællesskaber opstår ikke af sig selv. Fællesskaber kræver ofte et rum at mødes i og mødes om – uanset om man er en formaliseret forening eller en lokal græsrodsbevægelse, der har fundet sammen om et enkelt projekt.

Målsætninger og handlinger

Det er vigtigt, at lokale fællesskaber bibeholdes og styrkes samt at nye former for fællesskaber støttes. Det skaber bedre rammer for at tiltrække bosættere og øger tilskyndelsen til at blive boende i området.

- Vi vil understøtte dannelse af foreninger og fællesskaber med støtte og vejledning fra relevante afdelinger i kommunen.

Randers Kommune fik i 2017 sin indtil videre første landsbyklynge. Den hedder Landsbyklynge Kronjylland og består af 13 landsbyer, der stort set alle ligger indenfor Korshøj-skolens dækningsområde. Samarbejdet tager udgangspunkt i ønsket om at stå stærkere over for bosætning, vækst og synlighed

Mange landsbyer opnår succes med deres projekter og initiativer. De gjorte erfaringer skal bringes i spil til glæde og gavn for andre landsbyer. Derfor skal landsbyerne have gode muligheder for at samarbejde på tværs af landsbygrænser.

- Vi vil facilitere samarbejder og netværk på tværs af landsbyer og foreninger.
- Vi vil fortsat udvikle på ressourcekortet, så information om landsbyerne og videndeling mellem borgere i landdistriktet har gode vilkår.
- Vi vil støtte op om foreninger og ildsjæle med tilbud, som gør det organisatoriske foreningsarbejde nemmere.

Mødesteder såsom forsamlingshuse, grønne områder og lege- og bålpladser skal fortsat være en stærk ramme for fællesskaber.

- Vi vil fortsat understøtte nytænkende initiativer i forhold til etablering af faciliteter og samlingssteder.
- Vi vil understøtte forsamlingshusene med en helhedsplan, som giver forsamlingshusene optimale muligheder for at udvikle sig".

Der skal være et tilfredsstillende og forskelligartet tilbud af aktiviteter i landsbyerne.

- Vi vil fortsætte med at understøtte og udvikle kulturelle tilbud og aktiviteter i landsbyerne.
- Vi vil arbejde med at skabe synlighed om tiltag og muligheder i landdistriktet.

Klyngesamarbejder mellem landsbyer skal understøttes, da sådanne samarbejder understøtter en lokal koordinering af aktiviteter og satsninger.

- Vi vil medvirke til at facilitere klyngesamarbejder med råd og vejledning.
- Vi vil ved uddeling af midler fra kommunale puljer understøtte klyngesamarbejder.

Mellem 2007-2017 blev der i alt uddelt mere end 9 mio. kr. til forsamlingshuse i Randers Kommune. Midlerne kom fra de kommunale puljer, LAG Randers (2007-2013) og LAG Randers-Favrskov (2014-2020). LAG Randers-Favrskov støtter primært projekter, der medvirker til at skabe mulighed for nye aktiviteter i landdistriktet.

Som borger i kommunens landdistrikt har man mulighed for at rette henvendelse til Landdistriktsservice.

Landdistriktsservice er et team af kommunale fagpersoner, som er oprettet specielt til at støtte og vejlede i relation til projekter og forhold vedr. landdistrikterne.
landdistriktservice@randers.dk / telefon 2057 3090.

Udvalget betragter en landsby som levedygtig, hvis den alene eller som følge af sit samspil med andre landsbyer eller større byer kan tilbyde indbyggerne udsvarende boliger i varierende former, tilgængelighed til beskæftigelse, mulighed for etablering af virksomhed, social sammenhængskraft, nærhed til offentlig og privat service, idræts- og fritidsaktiviteter samt trafikal og digital infrastruktur i et omfang, så dette ikke er en barriere for, at landsbyen kan tiltrække og fastholde nye indbyggere.

Rapporten Levedygtige Landsbyer

RAMMER FOR BOSÆTNING

Randers kommunes landdistrikt skal være et attraktivt sted at bo og leve. Derfor er det vigtigt, at der findes et bredt udvalg af gode boliger, god digital infrastruktur, god mobildækning, velfungerende stier og veje samt en god kollektiv trafik. Rammerne kan både skabes af borgere, kommune og via samskabelse.

Målsætninger og handlinger

Der skal være god adgang til byggegrunde i landdistrikterne, og landdistriktet skal kunne tilbyde et alsidigt udbud af boliger. Samtidig skal der arbejdes med at udvikle den eksisterende boligmasse i landdistriktet.

- Randers Kommune vil i perioden arbejde med landdistriktsudvikling via kommunens planstrategi, der kan ses på www.randers.dk.
- Randers Kommune vil i perioden arbejde med udvikling af nye initiativer, der kan bruges til at støtte særligt de dele af landdistriktet, hvor der er befolkningsmæssige udfordringer.
- Vi vil aktivt arbejde for et mere varieret boligudbud, som kan rumme forskellige familieformer.
- Vi vil understøtte markedsføring og eksponering af byggegrunde i landdistriktet.
- Vi vil understøtte indsatsen for nedrivning af dårlige boliger i landdistrikterne.
- Vi vil være nytænkende og udfordrende inden for rammerne af planloven.
- Vi vil understøtte borgergenererede alternative befordringsmuligheder.

Naturen er et særligt aktivt for mange, som bosætter sig på landet. Derfor skal der arbejdes på at bevare naturområderne samt skabe øget tilgængelighed til og information om kommunens naturområder.

- Vi vil understøtte projekter, der skaber bedre adgang til naturen og støtte etableringen og udviklingen af rekreative områder.

Muligheden for hurtig og stabil bredbåndsforbindelse samt god mobildækning er essentielt for mange, når de skal vælge, hvor de skal bo. Derfor arbejder Randers kommune intensivt på at kunne tilbyde en moderne og tidssvarende digital infrastruktur.

- Randers Kommune har en række støttefunktioner, der understøtter udrulning af højhastighedsbredbånd og bedre mobildækning i landdistriktet.
- Vi vil arbejde aktivt på at nå regeringens målsætning om at alle adresser skal have adgang til en 100 Mbit/S forbindelse i 2020.
- Vi vil fortsat arbejde på, at der i kommunen opleves en god mobildækning i 98 % af kommunens bebyggede matrikler.

Der skal være en infrastruktur, som understøtter mobiliteten og gør det muligt at færdes sikkert i Randers kommune for alle trafikanter.

- Vi vil inden for de økonomiske rammer arbejde mod at forbedre trafiksikkerheden med særligt fokus på cykelstier og skoleveje.
- Vi vil arbejde for en god og fleksibel offentlig transport inden for de økonomiske rammer, så borgerne oplever en høj grad af bevægelsesfrihed, uanset hvor de befinder sig i kommunen.

En række af de offentlige og private servicetilbud, der forefindes i Randers by, skal bredes ud i landdistriktet via innovative og borgerdrevne indsatser.

- Randers Kommune vil arbejde på at tilbyde fremkudt borgerservice til en række større landsbyer.
- Der skal via digitalisering og innovative tiltag ske en udbredelse af kulturtilbud til landdistriktet.

Det skal være attraktivt at etablere og drive erhverv i landdistrikterne.

- Vi vil støtte skabelsen af erhverv i landdistrikterne via vores erhvervsfremmeindsats og via samarbejdet med LAG Randers-Favrskov.
- Vi vil inden for de eksisterende økonomiske rammer undersøge mulighederne for at tilbyde erhvervsfremmeydelser i landdistriktet.

Ved ansøgninger til Landsbypuljen, vil vurderingen af ansøgningerne blive holdt op mod landdistriktspolitikken. Projekter vægtes højere, hvis de relateres til politikken.

SAMSKABELSE

At skabe udvikling og rammer for 'Det Gode Liv' i landdistrikterne er en fælles opgave og et fælles ansvar, som kræver både kommunens og borgernes vilje, vedholdenhed og engagement.

Randers Kommune er meget opmærksom på, at udviklingen i landdistriktet forudsætter, at borgere og ildsjæle kan og vil drive med indsatser. Randers Kommune vil understøtte indsatsen således at landdistriktet, via samskabelse, kan forløse det fulde udviklingspotentiale.

Målsætninger og handlinger

Viden og erfaring fra de enkelte landsbyer skal bredes ud og være tilgængelige for alle landsbyer.

- Vi vil videreudvikle på ressourcekortet således rammerne for deling af information optimeres.
- Vi vil etablere tematiske netværk på tværs af foreninger og geografi
- Vi vil afholde én årlig landdistriktskonference, hvor der skabes rum for inspiration og dialog mellem Randers Kommune og landdistriktet.

Randers Kommune skal være tydelige i kommunikationen med og for landsbyerne

- Vi vil fortsat udsende nyhedsbreve til og om landdistrikterne.
- Se på mulighederne for en fælles digital løsning for kommunikation til og mellem landsbyerne. Fx med apps og sociale medier.
- Vi vil afholde flere kommunale besøg og aktiviteter i landdistrikterne. Besøgene skal være af både politisk og administrativ karakter.

Randers Kommune vil styrke samarbejdet mellem frivillige og kommune

- Vi vil fortsat hjælpe med fundraising til landsbyer, foreninger og ildsjæles projekter
- Vi vil understøtte udviklingen i landsbyerne med puljer, hvorfra der kan søges midler til projekter og inddragende processer.
- Vi vil fortsætte landdistriktsservice til at hjælpe landsbyer, foreninger og ildsjæle med en helhedsorienteret sagsbehandling.
- Vi vil aktivt understøtte processer i landsbyerne, hvor borgere gennem inddragende processer sætter fælles mål for lokalområdets fremtid via udviklingsplaner.

Randers Kommune
Udvikling, Miljø og Teknik
Laksetorvet
8900 Randers
www.randers.dk